

БІБЛІОТЕКА ВЧИТЕЛЯ

З.Л. ГОЛОВКО

УРОКИ ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ

2 клас

Посібник для вчителя

Тернопіль
Навчальна книга — Богдан

УДК 371.32:811.161.2
ББК 74.268.1 Укр
Г61

Рецензенти:
кандидат педагогічних наук, доцент
Онишків З.М.
вчитель вищої категорії початкових класів, вчитель-методист
Будна Н.О.

Головко З.Л.

Г61 Уроки позакласного читання : 2 клас : посібник для вчителя / З.Л. Головко. —
Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2013. — 64 с.

ISBN 978-966-10-3366-4

Посібник укладено відповідно до нової навчальної програми МОНмолодьспорту України. Запропоновані 17 конспектів орієнтовані на матеріал, упорядкований у посібнику “Позакласне читання. Збірник художніх творів. 2 клас” (Тернопіль: Навчальна книга — Богдан). Використання даного посібника допоможе удосконалити навички читання та аналізу літературних творів, формувати інтерес до образного художнього слова, розвивати мовлення й активізувати творчі здібності.

Для вчителів початкових класів та студентів педагогічних навчальних закладів.

УДК 371.32:811.161.2
ББК 74.268.1 Укр

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути використана чи відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

Навчальне видання

Головко Зоя Лук'янівна

УРОКИ ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ

2 клас

Посібник для вчителя

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактор *Наталія Гавришко*
Обкладинка *Аліни Воронкової*
Комп'ютерна верстка *Тетяни Золоседової*
Технічний редактор *Оксана Чучук*

Підписано до друку 22.04.2013. Формат 60х84/8. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 7,44. Умовн. фарбо-відб. 7,44.

Видавництво «Навчальна книга — Богдан»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга — Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002
Навчальна книга — Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352)52-06-07; 52-19-66; 52-05-48
office@bohdan-books.com
www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-3366-4

© Навчальна книга — Богдан, 2013

І ЧАСТИНА.

УРОКИ ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ

Дата _____

Клас _____

УРОК 1. ШКІЛЬНИМИ СТЕЖИНАМИ

Додатковий
матеріал до уроку

Мета. Формувати уявлення учнів про загальнолюдські цінності, роль знань у житті людини. Вчити аналізувати свої вчинки та вчинки інших людей, робити правильні висновки. Сприяти розвитку самооцінки власних вчинків.

Обладнання. Тематична виставка книг, збірник художніх творів “Позакласне читання. 2 клас”, ілюстрації, зображення Пізнайка.

Хід уроку

I. Організаційний момент.

II. Мовна розминка.

— Складіть слова. Назвіть зайве.

га кни зна шко ння ла вість со ба дру ця пра бо не.

Книга, школа, знання, совість, дружба, праця, небо.

— Прочитайте скоромовку (*повільно, швидко, прискорено*).

Уві сні Орест

зліз на Еверест.

Поможіть Оресту

злізти з Евересту!

Бо йому вже скоро

треба йти до школи!

В. Верховень

III. Оголошення теми і мети уроку.

— Зі складених слів скоромовки згадайтесь, про що йтиметься на уроці.

Ми помандруємо шкільними стежками. Будемо думати, обговорювати і читати книжки. До нас приєднався Пізнайко. З ним разом ми пройдемо

стежиною знань,

стежиною дружби,

стежиною совісті,

стежиною правил поведінки.

Якщо втомимося, то відпочинемо на фізкультурному узбіччі, влаштуємо веселу перерву. Але спочатку нагадаємо, як слід поводитись, бо наші стежини інколи перетинатимуть вулиці, де рухаються люди, транспорт.

IV. Обговорення прочитаних творів.

1. Стаття “Як треба поводитись на вулиці” (с. 11).

(Повідомлення учнів-провідників.)

2. Колективне обговорення прочитаних творів “До школи” Романа Роляника, “Головна професія” Анатолія Костецького.

а) Гра “Впізнай твір”.

— З якого вірша слова?

Наука дасть вам силу

дістатись до мети,

а Україні милій

в потребі допомогти.

— Хто автор цього вірша?

— Відновіть рядки вірша.

у знанні, В науці, долі, Шукайте щастя.

— Якими словами продовжується вірш?

Учитель, лікар чи геолог,

письменник, слюсар чи кресляр —

всі називають головною

.....

— Чому професія школяра є головною? Знайдіть рядки у вірші. Прочитайте.

— Продовжіть речення.

спинилася ріка.
Повита тихим сном вона,
весняних днів чека. (“Зима”, Валентин Бичко.)

— З яких творів ви дізнались про підготовку звірів і птахів до зими? (“Хто як до зими готується”, “Білка запасується на зиму”, “Як птахи готуються летіти у вирій”).

— З яких творів ви дізнались про життя птахів і тварин взимку? (“Що дятел взимку їсть”, “Як заєць взимку живе”).

— Як живеться птахам взимку?

— Хто читав вірш “Взимку” Іванни Блажкевич?

— Прочитайте вірш “Взимку” в особах (с. 22–23). (Читають підготовлені учні).

— Перекажіть першу частину оповідання “Ідальня для птахів”.

— Що сказав Микола Василькові?

— Що вирішили зробити діти?

— Що побачили хлопці, повертаючись з лісу?

— Які птахи не відлетіли у вирій, а зимують у нас?

Фізкультхвилинка.

Стати рівно!
Руки в боки!
Пострибаєм, як сороки,
як сороки-білобоки:
стрибу — стрибу,
скоки — скоки!

V. Читання й обговорення творів.

1. Робота в групах.

Перша група.

Вірш “Грудень” (с. 70–71).

Завдання.

- Прочитати вірш.
- Знайти рядки, які пояснюють назву місяця грудня.

Друга група.

Вірш “Ліпим бабу снігову” (с. 71).

Завдання.

- Прочитати вірш.
- Придумати інший заголовок до вірша.

Третя група.

Вірш “Січень” (с. 71–72).

Завдання.

- Прочитати вірш.
- Знайти рядки, які пояснюють, для чого січень землю снігом укриває.

2. Відповіді від груп. Оцінка роботи груп.

3. Читання вчителем оповідання Василя Скуратівського “Стрітення” (с. 72–73).

Бесіда за змістом твору.

- Коли святкують Стрітення?
- Які пори року стрічаються 15 лютого?
- Продовжіть прислів'я:
  - Лютий дорогу підгриз — кидай сани, бери ... (віз).
- Чому в лютому слід думати про воза?

4. Казка “Чому Снігова Баба втекла” (с. 74–75).

а) Читання казки (читає підготовлений учень).

б) Бесіда за змістом казки.

- Чому з таким нетерпінням Снігова Баба чекала на весну?
- Що заважало Хлівцю зрозуміти: “І що в тому лісі цікавого”?

в) Читання казки мовчки.

г) Переказування казки за планом. (План записати на дошці чи на плакаті.)

- Чому Вітер так шаленів?
- З ким зустрівся Хлівець поглядом?
- Що йому заважало поговорити з Бабою?

— Яку картину побачив Хлівець, коли прокинувся?

— Яка радість охопила Снігову Бабу?

г) Словникова робота.

Пригорці (стулені долоні), *гомоніти* (стиха розмовляти), *зазирнуло* (заглянуло), *обридло* (надокучило).

д) Читання казки (парами).

е) Вибіркове читання.

— Прочитати слова Хлівця, Снігової Баби та автора у розмові Хлівця зі Сніговою Бабою.

є) Читання розмови в особах.

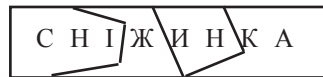
5. Складання приказки.

6. Робота з прислів'ями (с. 75).

7. Гра "Мозаїка".

— Складіть зимові слова. Картку зі словом розріжте на частини.

Слова: *сніжинка, мороз, бурулька.*

VI. Підсумок уроку.

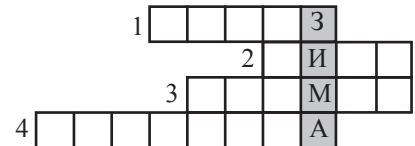
— Відгадайте загадки і запишіть слова-відгадки у клітинки кросворда. Прочитайте слова у виділеному стовпці.

1. Зроду рук своїх немає,
а узорі вишиває. (*Мороз.*)

2. Дві дощечки, дві сестри
несуть мене згори. (*Лижі.*)

3. Сніг на полях, лід на річках,
хуга гуляє. Коли це буває? (*Взимку.*)

4. Зірка сніжно-біла
на рукав мені злетіла.
Поки ніс її сюди,
стала краплею води. (*Сніжинка.*)

вірша Валентина Бичка:

Літо, до побачення!
І за все спасибі —
за поля квітучії,
ліс зеленокрилий!
На твоєму сонечку,
на твоєму хлібі,
скільки сил набрались ми,
як поздоровіли!

Додатковий матеріал.

Загадки

це Сон чепе, пали тецьві, нде ваєприбу — лико ец вабує? (*Влітку.*)

Качки і ле..ки
прямують туди,
де синьо виблискує
плесо ... (*води*).

За ними по луках
брєде череда —
худобі у сп.ку
потрібна ... (*вода*).

Тарас Кінько

ОРИЄНТОВНИЙ КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Тема уроку	№ с.	Дата
1.	Шкільними стежинами	3	
2.	Осінь щедра, осінь золотава	7	
3.	З чистого джерела народної мудрості	11	
4.	У світі казки чарівної	13	
5.	Україно, ясен мій цвіте	17	
6.	У колі рідної сім'ї	19	
7.	Цікавий світ навколо тебе	23	
8.	Твій друг — книга (бібліотечний урок)	27	
9.	Зима-білосніжка	31	
10.	Зустріч з дитячими журналами	35	
11.	Тарас Шевченко	39	
12.	Казки українських письменників	43	
13.	А вже весна, а вже красна	45	
14.	Казки народів Європи	49	
15.	Материнська свята доброта	53	
16.	Урок-звіт. Сторінками улюблених книг	55	
17.	І вкрились луки цвітом, вітаючись із літом	61	